

Sygn. akt XVII Ka 235/18

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Andrzejewski

Sędziowie: SSO Małgorzata Susmaga

SSO Anna Judejko (spr.)

Protokolant: stażysta Beata Jopek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Wojciecha Kiszki

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 r.

sprawy **R. P. (Popiół)**

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 14 września 2017 r. w sprawie sygn. akt II K 37/17

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. F. kwotę 147,60 zł brutto tytułem kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia skazanego od obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Małgorzata Susmaga Jerzy Andrzejewski Anna Judejko

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 września 2017 r., sygn. II K 37/17, Sąd Rejonowy w Grodzisku, na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. oraz art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k. oraz art. 90 § 2 k.k., orzekł wobec skazanego R. P. karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci łącznie dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Ponadto na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczył skazanemu okres dotychczasowego wykonywania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, licząc od 18 czerwca 2016 r.

Na podstawie § 17 ust. 5, § 20 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieudzielonej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. F. 236,16 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu.

Dodatkowo na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd I instancji zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa poniesionych kosztów sądowych. (k. 68-69)

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca skazanego. Zaskarżył orzeczenie w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 1, Sądowi I instancji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że dyrektywy wymiaru kary łącznej określone w art. 85a k.k. oraz całokształt okoliczności sprawy sprzyjają zastosowaniu przy wymiarze kary łącznej zasady kumulacji.

Podnosząc ww. zarzut skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności. Ponadto wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy kosztów obrony udzielonej skazanemu w toku postępowania odwoławczego. (k. 82-84)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie sposób przyjąć, że kara łączna orzeczona wobec skazanego, tj. kara łączna 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności była niewspółmierna (zbyt surowa), a co za tym idzie, aby zachodziła konieczność jej zmiany w toku kontroli instancyjnej.

Przypomnieć trzeba, że orzekając karę łączną sąd ma możliwość wyboru czy należy zastosować zasadę pełnej absorpcji, wymierzając tym samym karę łączną równą najsurowszej z kar podlegających łączeniu, zasadę kumulacji poprzez orzeczenie kary łącznej jako sumy kar jednostkowych, czy też określić karę przy zastosowaniu częściowej kumulacji. Zastosowanie zasady absorpcji (pełnej lub częściowej) albo zasady kumulacji przy orzekaniu kary łącznej warunkowane jest przede wszystkim celami zapobiegawczymi i wychowawczymi, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzebami w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Dopiero w dalszej kolejności, na co zwracano uwagę w orzecznictwie, wymiar kary warunkowany jest relacjami zachodzącymi pomiędzy osądzonymi czynami, objętymi tymże skazaniem. Przedmiotowe relacje sprowadzają się do określenia, jak bliski jest związek przedmiotowo - podmiotowy łączący te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione (szerzej: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 maja 2001 r. II Aka 63/01, Prok. i Pr. 2002/7-8/20). Każdorazowo, w danej sprawie konieczne jest poddanie przez sąd pod rozważenie w jakim stopniu na orzecaną karę łączną powinny wpływać okoliczności faktyczne (związane z charakterem popełnionych przestępstw), a w jakim stopniu cele i funkcje kary. Podobieństwo rodzajowe i niewielkie odstępy czasu pomiędzy popełnionymi występami nie mogą per se prowadzić do obligatoryjności orzekania kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

W niniejszej sprawie, przy uwzględnieniu wymiaru kar podlegających łączeniu, skazanemu można było wymierzyć karę łączną w wymiarze od 1 i 6 miesięcy roku do 3 lat pozbawienia wolności. Orzeczona przez Sąd Rejonowy kara 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności mieści się więc w ustawowych granicach. Dodatkowo, kara ta uwzględnia wszystkie dyrektywy mające kształtować wymiar kary łącznej, wymienione w art. 85a k.k. Realizuje ona także zadania prewencji ogólnej oraz indywidualnej, a przede wszystkim kształtuje świadomość nieopłacalności popełniania przestępstw. Co prawda, przestępstwa, za które wymierzono podlegające łączeniu kary jednostkowe pozostają ze sobą w związku rodzajowym, a nadto ich popełnienie dzieli niewielki odstęp czasu, jednakże, wobec przede wszystkim konieczności realizacji dyrektywy prewencji ogólnej i indywidualnej, Sąd Rejonowy słusznie za niezasadne uznał wymierzenie skazanemu kary przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Jak słusznie dostrzegł Sąd I instancji, sięgnięcie po dyrektywę pełnej absorpcji w niniejszej sprawie oznaczałoby de facto ukaranie skazanego tylko za jedno z popełnionych przezeń przestępstw, co wobec nagminności i naganności jego przestępnych zachowań stanowiłoby nieuzasadnione premiowanie sprawcy lekceważącego porządek prawny. Zdaniem Sądu Odwoławczego, nie sposób przyjmować, aby zaskarżone rozstrzygnięcie naruszało zasadę racjonalności czy też adekwatności wymiaru kary łącznej.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska skarżącego, że właściwości osobiste sprawcy przemawiają za wymierzeniem mu kary łącznej w niższym wymiarze. Prawidłowe zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w jednostce penitencjarnej - stanowiące realizowanie przezeń obowiązujących przepisów prawa karnego wykonawczego oraz regulaminu odbywania kary w warunkach izolacji więziennej powinno być normą i jako takie nie stanowi wyjątkowej okoliczności, która mogłaby przemawiać za przyjęciem w większym zakresie zasady absorpcji. Tym bardziej, że jak wynika z opinii z zakładu karnego w przedmiotowej sprawie zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary oceniono jako poprawne. Rację zatem ma Sąd I instancji uznając, że na obecnym etapie brak jest danych, które mogłyby przesądzić o możliwości ustalenia wobec skazanego pozytywnej prognozy kryminologicznej przemawiającej za orzeczeniem wobec skazanego kary łącznej w niższym wymiarze.

Podsumowując, kara łączna 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności nie została orzeczona z naruszeniem obowiązujących przepisów. Trzeba podkreślić, że nawet pomimo niezastosowania pełnej absorpcji, orzeczona kara i tak stanowi dla oskarżonego premię w postaci skrócenia pobytu w zakładzie karnym.

Mając na uwadze poczynione rozważania, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze (Dz.U. 2015 r. poz. 615 ze zm.), § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2016 r. poz. 1714), Sąd II instancji zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. F. 147,60 zł (120 zł + 23 % VAT) brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Orzekając o kosztach postępowania odwoławczego, Sąd II instancji, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., uwzględniając sytuację materialną skazanego, przebywającego w zakładzie karnym, zwolnił go w całości od obowiązku uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego.

Małgorzata Susmaga Jerzy Andrzejewski Anna Judejko